

Autor scenariusza- Monika Prus

TYTUŁ – RYŻ I BAMBUS

Podtytuł – Ryż i bambus: rośliny, które zmieniły świat

Cele:

- poznanie sposobu uprawy i wykorzystania ryżu i bambusa;
- ukazanie znaczenia ryżu i bambusa dla kultury i życia codziennego mieszkańców Wietnamu.

Cykl zajęć: zajęcia mogą odbywać się w dwóch częściach.

Potrzebne środki i materiały:

ryż, bambus, skrzynka lub worek, flaga Wietnamu, pałeczki, miseczka, mata bambusowa, napis ze zwrotem „Dzień dobry” w języku wietnamskim, niebieska folia, kredki, karton, flamastry, spinacze, sznurek, kartki A4, rekwizyty do slalomu: lina, kamienie z papieru, pachotki, tunel itp. muzyka wietnamska np. grupa Tieng Hat Que Huong album "De Saigon a Hanoi", rytmiczna muzyka np. „Jedzie pociąg z daleka...”, plansze z rysunkami bambusa (zał. 1), ryżu (zał. 2) oraz produktami z bambusa (zał. 3) i produktami z ryżu (zał. 4); tekst „Taniec ziarenek ryżu” (zał. 5); kolorowanka przedstawiająca sadzenie ryżu (zał. 6); Bajka o ścinaczu bambusa (zał. 7), Informacje o ryżu i bambusie (zał. 8).

Realizacja

1. Przygodę czas zacząć

Prowadzący wita dzieci i zaprasza do wspólnej zabawy. Prosi, aby wszyscy usiedli w kręgu, następnie opowiada, że dziś dowiemy się wielu ciekawych rzeczy dotyczących dwóch wyjątkowych roślin, a także odbędziemy daleką podróż. Pyta dzieci czy są gotowe, jeśli tak - możemy

Scenariusz: Ryż i bambus – Monika Prus
Współfinansowane ze środków Funduszu na Rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i budżetu państwa

rozpocząć przygodę. Wszyscy robimy długą lokomotywę i jedziemy w rytm muzyki (np. utwór „Jedzie pociąg”), potem przesiadamy się do samolotu, wsiadamy na rower i na końcu idziemy żwawym krokiem piechotą (dzieci w rytm muzyki naśladują kolejne środki lokomocji).

Gdy jesteśmy już na miejscu prowadzący pokazuje dzieciom skrzynię z różnymi przedmiotami. Prosi aby wszyscy się im przyjrzeni i spróbowali odgadnąć dokąd przybyli, są to: flaga Wietnamu, pączki, miseczka do ryżu, kapelusz Non, karteczki z literami WIETNAM, napis „chào buổi sáng” – co oznacza w języku wietnamskim: „Dzień dobry” oraz ziarenka ryżu i bambus. Prowadzący opowiada dzieciom o kolejnych przedmiotach (kolory i wygląd flagi, itp.) wspólnie odgadują, że spotkanie będzie dotyczyło ryżu i bambusa, a kraj do którego przybyliśmy to Wietnam. (pojawiają się sformułowania: Wietnam, Azja, Ha Noi, kontynent, Europa, flaga)

2. Ryżowe pole

Na podłodze rozkładamy folię, która ma symbolizować wodę, na naszym polu ryżowym. Dowiemy się jak uprawia się ryż, gdzie występuje i jakie ma znaczenia dla Wietnamczyków i dla mieszkańców innych krajów.

- Prowadzący zaprasza dzieci do tańca ziarenek ryżu, przy muzyce opowiada uproszczone etapy rośnięcia ryżu, dzieci w rytm spokojnej muzyki wykonują polecenia (zał. 5).

- Gdy wszystkie ziarenka już urosły prowadzący pokazuje ilustracje prezentujące w jaki sposób rośnie ryż, jakich warunków potrzebuje. Następnie opowiada jak ważny jest dla Wietnamczyków. W języku wietnamskim ryż to **gạo**, w szerszym znaczeniu oznacza „perłę bogów”, jest dla nich bardzo ważny, to symbol życia. Dzieci są uczone przez rodziców szacunku do ryżu. Wietnamczyk potrafi po zapachu gotowanego ryżu, a także po konsystencji i smaku rozpoznać jego odmianę.

Warto pamiętać, że ryż występuje w wielu krajach świata (tutaj można pokazać na mapie lub globusie) np. Chiny, Indie, Egipt, Korea, Japonia, Tajlandia, Pakistan oraz oczywiście Wietnam. Na całym świecie ludzie przygotowują potrawy z ryżu. Prowadzący pyta dzieci czy znają takie potrawy (np. zupa pomidorowa z ryżem, ryż na słodko z jabłkami, gołąbki z ryżem itp.). Prowadzący pyta dzieci, czy wiedzą jaki dla nas jest najważniejszy element potrawy (chleb). Dla nas chleb jest bardzo ważny i mamy do niego duży szacunek, podobne znaczenie dla Wietnamczyków ma właśnie ryż. Podobnie jak naszego chleba ryżu nie wolno wyrzucać i zawsze należy go zjeść do końca. Prowadzący opowiada także, że w wielu krajach obchodzone są święta na cześć ryżu np. w Japonii obchodzi się święto sadzenia ryżu podczas, którego Japończycy (na ogół kobiety) sadzą ryż w pięknych strojach przy muzyce (flet, bębenki). Jest wiele zwyczajów związanych z ryżem, nawet w Polsce na pewno każdy zna zwyczaj rzucania ryżem, gdy nowo poślubiona para wychodzi z kościoła.

- Dowiemy się teraz jakie zastosowanie ma ryż. Prowadzący pokazuje dzieciom ilustracje (zał. 4) lub produkty z ryżu. Dzieci próbują odgadnąć, co jeszcze można wykonać z ryżu, są to: makaron ryżowy, papier ryżowy (służy np. do pakowania potraw), mąka ryżowa, ocet i wino ryżowe.

- Wietnamczycy, jedzą bardzo dużo ryżu, dodają go do wielu potraw, zwykle do jedzenia używają miseczek. Naczynia te mogą być bardzo pięknie zdobione. Prowadzący opowiada, że wspólnie wykonamy taką wielką miseczkę, w której zmieści się ryż dla każdego. Na dużym kartonie (wielkość w zależności od ilości dzieci), narysowana jest wcześniej wielka miseczka, dzieci wspólnie ozdabiają miseczkę i domalowują ziarenka ryżu. Miseczka może być malowana kredkami, farbami, wyklejana papierem kolorowym itp. Ozdabianiu, może towarzyszyć muzyka. Opcjonalnie można rozdać, każdemu matkę, wcześniej wyciętą z papieru miseczkę do ozdabiania. Po zakończeniu pracy można przygotować wspólną wystawę.

Scenariusz: Ryż i bambus – Monika Prus

Współfinansowane ze środków Funduszu na Rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i budżetu państwa

Wiemy już bardzo wiele na temat ryżu, mam teraz dla Was zagadkę: wysoki, ale nie jest drzewem, jadalny chociaż to nie zboże, mocny i wytrzymały chociaż to nie stal, elastyczny choć to nie guma... Czy zgadliście już, że to bambus. Biolog, ogrodnik, smakosz, budowniczy czy praktyk, każdego zachwyci ta magiczna roślina. Przenieśmy się zatem teraz tam gdzie rośnie.

Prowadzący zaprasza dzieci na wycieczkę po bambusowym lesie.

3. Wizyta w bambusowym lesie

Teraz dowiemy się, jak rośnie, gdzie występuje oraz do czego jest wykorzystywany bambus. Przemierzmy bambusowy las i odpowiemy na pytania do czego może być przydatna ta niezwykła roślina.

- Pewien chiński filozof Lao Tsy powiedział „Dom bez dzieci, drzewo bez ptaków i ogród bez bambusów są jak dzień bez słońca”. Bambus jest bardzo ważną rośliną dla Wietnamczyków i mieszkańców Azji. Prowadzący opowiada i pokazuje ilustracje jak rośnie i wygląda ta roślina. (zał. 1). Bambusy pięknie kwitną, ale niezwykle rzadko, niektóre gatunki tylko raz na 100 lat i potem zaraz obumierają. Dzieci dowiadują się, że bambus jest elastyczny, wytrzymały – uznawany jest za symbol cierpliwości i wytrwałości.

- Dowiemy się teraz do czego może być wykorzystywany bambus. Prowadzący dzieli dzieci na kilka drużyn (np. poprzez losowanie kolorowych karteczek) i rozdaje wycięte obrazki z zał. 3, przedstawiające zastosowanie bambusa. Dzieci mają za zadanie je odgadnąć i przedstawić rozwiązanie innym grupom.

- pałeczki bambusowe;
- mata;
- instrument muzyczny;
- potrawa z bambusa;
- tratwa;
- most;

Scenariusz: Ryż i bambus – Monika Prus
Współfinansowane ze środków Funduszu na Rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i budżetu państwa

- wędka;

Widzimy teraz jak wiele jest możliwości zastosowania, bambusa. Może ich być jeszcze więcej. Prowadzący pyta czy dzieci znają jeszcze inne zastosowanie, może kiedyś widziały bambusowe krzesa, żaluzje, naczynia, koszyki, podłogę wykonaną z bambusa.

A czy wiecie jak powstały pierwsze fajerwerki? Dawno, temu ktoś wrzucił do ogniska pęd bambusa, w którym była przechowywana wybuchowa mieszanina i tak wybuchła bardzo głośno pierwsza na świecie petarda. W bambusie też można ugotować i przechować ryż, tak jak w pojemniku na drugie śniadanie. Dzięki ogromnej wytrzymałości można z bambusowych pali budować domy na wodzie. W Chinach znajduje się most, który ma 1000 metrów i jest cały wykonany z bambusa. Jest tak silny, że nawet termyty za nim nie przepadają.

- Ponieważ dzieci już bardzo dużo wiedzą, przyszedł czas na przejście przez bambusowy las. Będzie to tor z przeszkodami do którego można wykorzystać różne rekwizyty. Proponowane zadania to: przejście po linie, slalom między pachołkami, skoki po kamieniach wykonanych z papieru, tunele itp. Ważne aby każdy spróbował swoich sił w slalomie.

- Wizyta u ścinacza bambusa – prowadzący zaprasza dzieci do kręgu i czyta „Bajkę o ścinaczu bambusa” (zał. 7). Czytaniu może towarzyszyć spokojna wietnamska muzyka. Następnie wspólnie z dziećmi podsumowuje treść bajki. Prosi aby spróbowały narysować ilustrację z bajki, moment który najbardziej zapamiętały lub najbardziej im się podobał. Po narysowaniu ilustracji, wieszamy wszystkie prace na tablicy lub na sznurku ze spinaczami. Prowadzący podsumowuje wystawę prac.

4. A więc ryż czy bambus?

Prowadzący rozdaje dzieciom losy (na karteczkach namalowane jest ziarenko ryżu lub bambus), wyłaniają się w ten sposób dwie drużyny.

Scenariusz: Ryż i bambus – Monika Prus
Współfinansowane ze środków Funduszu na Rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i budżetu państwa

Prowadzący pokazuje dzieciom różne ilustracje bądź przedmioty i prosi aby drużyny wskazały, które z nich są związane z ryżem, a które z bambusem, a są to (w dowolnej kolejności):

- makaron ryżowy, mąka ryżowa, papier ryżowy, ugotowany ryż, miseczka do ryżu, pałeczki (x2 bo mogą być bambusowe), ocet ryżowy, mata bambusowa, instrument muzyczny, ilustracja mostu, wędki, tratwy z bambusa, potrawa z bambusa, koszyk.

5. Podsumowanie i zakończenie.

Czas już zakończyć naszą wyprawę i powrócić z dalekiego Wietnamu. Ponownie idziemy piechotą, wsiadamy na rower, do samolotu a potem pociągiem, w rytm muzyki, wracamy do domu.

Podsumowaniem może być też gra w światła. Dzieci otrzymują dwie karteczki: zieloną oznaczającą – TAK i czerwoną oznaczającą – NIE. Prowadzący zadaje pytania dotyczące scenariusza, dzieci odpowiadają na nie podnosząc zieloną lub czerwoną karteczkę.

